

PREU DE SUSCRIPCIÓ: una pesseta TRIMESTRE.—UN NÚMERO SOL, 10 cèntims.—ATRASSAT, 15.

Continuem avuy la inserció en folletí, de 'l drama

D. Fernando ó El mártir del deber

publicant desde la plana 29 á la 36 inclosa.

Germandats y catalanisme

—¿Dónde vas, Vicente?
—Donde va la gente.

I.

Mòlta és la forsa de la costum.

Mòlt costa desarrelarla.

Aixó és un fet innegable.

Fet que á voltas és de gran utilitat y altrás voltas és sinónim de estacionament quant no de retrocés.

Per 'xó de vegadas convé desarrelar la costum y fer surtir de la rutina:

¿Dónde vas, Vicente?—Donde va la gente.

Aquet ditxo comproba lo que diem.

No s'hi ha d'anar *donde va la gente* si no convé anarhi.

No s'ha d'abonar que moltes cosas un las fassi perque las véu fer y no perque sápigas si 'l ferlas és just y lògich ó si á 'l mateix que las fa li és convenient.

Aixís, no obstant, succeheix en totas las esferas de la vida.

Tothom segueix la moda.

No precisament la moda en lo vestir, que és lo que en sentit mes general s'entén á 'l parlar de modas.

Sino també la moda baix altres aspectes.

Fixemnos en dos tan sols.

En las germandats y 'l catalanisme.

¿Vritat que á algú li estranyará qu'entre 'l catalanisme y las germandats hi hagi relació directa?

Donchs sí que n'hi ha, sí.

Perque en las germandats s'hi entra mòlt per rutina.

Es dir, sense estudiar quin reglament tenen, quinas ventatjas se 'n segueixen y quins perjudicis pót ocasionar.

Ja ho vam dir en altra ocasió: tothom pregunta: ¿quánt se paga? ¿quánt donan á 'ls malalts? ¿quants anys fa qu'és fundat lo montepió?

Y pareu de contar.

Si 'ls estatuts són bons, si la Junta 's compón de socis que tingan qualitats, si la administració és recta, si està l'Associació legalment constituída, etz., aixó ningú, ó casi ningú, ho mira.

No se 'preocupan.

Se 'n ocupan sense *pre* si acás.

Aixó és, després, quant tocan las conseqüèncias de haver obrat per rutina, d'haver fet com fa *Vicente* anant *donde va la gente*.

També passa aixó, també, en lo catalanisme.

D'ensá de la restauració de la poética y típica festa de 'ls Jochs florals, va desensopirse Catalunya.

Va despertar-se l'amor terrassá que li portan los seus fills.

Y 'ls poetas y 'ls autors dramátichs van demostrar que l'esperit catalá no havia desaparegut de 'l cor de nostre poble.

Estaba endormiscat.

Va despertar-lo 'l vent de la poesia que li va recordar ó li deixá véurer las bonas costums, antigas ó modernas, de la terra catalana.

Y en la prensa també va reaparéixer la vida de 'l esperit de Catalunya.

Pero alguns van desviar aquella corrent de 'l ver camí per hont seguia.

La política va aprofitarse d'aquell fet.

Veieren en ell manera de conduhirlo per camins afalagadors si be tortuosos.

Y aprofitant la corrent formaren un *soi-disant* programa.

Y valentse de la premsa 'l divulgaren y 'l esparjiren á quatre vents.

La idea catalanista feya són camí.

Mes lo feya per rutina, augmentantse així 'l número de 'ls catalanistas.

Per aquet motiu s' aná infiltrant en lo cervell de alguns lo que certs *cappadres* pregonaban com la panacea de la patria.

Aquell programa, en qual fondo hi ha certament un gran amor á la terra (no volem negarho), en opinió de personas de saber conté molts punts que són contraproduhents.

Pero van ferlo de modo que tingués una especie de ayre de seducció.

Gracias á aquesta circumstancia y á 'l bombo desmesurat, va fer soroll, y á aquet soroll de bombo ha anat reclutant adeptes y defensors entusiastas, pero irreflexius molts d' ells.

Molts han seguit porque hi anaban altres.

Sense mirar—lo mateix que 's fa ab las germanats—quinas ventatjas se 'n segueixen ni quins perjudicis pót ocasionar.

La qüestió per algú és donarse importancia y figurar, sense pararse en si á la causa catalanista li seria mes fácil triunfar prescindint de certas exageracions ab las quals creuhen sostenirla.

Y 'l poble, ó una bona part, se créu catalanista seguint la pauta que se li té senyalada.

Lo cas és fer soroll; fer véurer que 's viu dintre d' un ambient patri de forsa irresistible.

Mes en lo catalanisme hi abunda la xerrameca.

Ara és fácil que així 's probi.

S' atansen las eleccions.

Se 'n parla molt.

Se anirà á las urnas.

La lluyta sembla que será empenyada.

Veurem quants diputats tindrem en las futuras Corts y quins serán.

Los que 'l Govern vulgui y prou.

Y aixó demostra dos cosas: la trampa y 'ls ardis que s' emplean per part de 'l caciquisme y de 'l autoritat, y la poca forsa de 'l cos electoral de opinions verament catalanistas.

Demuestra que 'l catalanisme fa mes soroll de lo convenient.

S' acontenta ab cridar y ab acorts de *Segadors*, en lloch de parlar menos y treballar més.

Deixem aquet punt, protestant de las ilegalitats que 's fan y recomanant á 'ls electors molta energia.

Tornem á lo primer, ó siga á la relació que hi ha y que convé hi haji entre 'l catalanisme y las germanats.

Aquéstas poden sèr un medi per' ferne de catalanistas.

Aquéstas poden fer surtir de la rutina á 'ls que en catalanisme no reflexionan prou ó gens.

Ellas poden portar bons elements á la causa de

la patria, y aixís pensem ferho avinent ab fets en nostre pròxim article.

P. DE R.

Revista teatral

Principal.—Notable és la companyia de sarsuela que funciona en aquet teatro.

Diumenge passat doná dos funcions, tarde y vespre, posant en escena la sarsuela en tres actes, *Don Lucas del Cigarral*.

L' execució resultá, com hem dit, notable, 'sent molt aplaudidas las mes culminants escenas de la obra.

Liceo.—Ab seguritat plena podem afirmar que lo millor que fins avuy ha donat la companyia Reiter, és *La scuola delle mogli*, de Molière.

Ab un assumpto nou, simpátich per sa tendencia y finíssima intenció, hi posá 'l gran humanista francès una forma pulcra, atildada, ahont los pensaments vibran ab 'l intensitat de 'l geni que 'ls creá, plena de observacions convincents y oportunas, claretat d' exposició, finalitat, solució natural, justa, en la que 'l escriptor enclou la tassis de son pensament.

Lluny de sutregadas epilèpticas que esborronan la epidermis de 'l espectador y 'l fan estar en continuada tensió nerviosa, sagementa á 'l auditori deleytantlo ab la senzillés de sa trama, la naturalitat de son desenvollop y lo trascendental é instructiu de 'l desenllás.

L' execució primorosa, rebent calurosos y nutrits aplausos los Srs. Dondini y Carini.

Altra obra s' ha estrenat aquesta setmana: *Resa a discrezione*, de Giacosa.

No tingué 'l éxit que sos mérits requereixen.

Potser sia per tenir com á base de son argument la lluyta, 'l contrast de 'l fort contra 'l débil; 'l orgull, la frivolitat, pugnament obertament ab 'l esperit noble y digne de 'l treball, la incredulitat ab la fe, la hipocresia ab la sinceritat.

Es ben cert que aquets extrems recordan algo de *Come le foglie*; pero no és menos vritat que com en aquésta, Giacosa 's manifesta profundíssim pensador, poeta de forta volada, un de 'ls primers autors dramàtics d' Italia.

De tal manera hi veyem la similitut y sentim lo recort de 'l algo esmentat, que Andrés de *Resa a discrezione* és lo Máximo de *Come le foglie* ab las mateixas ideas, aspiracions y desitjos d' honradés y regeneració, desplegant en tots los fets de sa intervenció la puritat d' un ideal simbolisme.

L' execució no passá d' acceptable, distingintse en la fidel interpretació de sos papers, la Sra. Reiter y 'ls senyors Dondini y Carini.

Y.... ¿la concurrencia? preguntará 'l lector.

¡Sembla impossible! Donchs, eram com una dotzena de personas.—M.

Tivoli.—Per falta d' espay no podem insertar la revista d' aquet teatro. En lo pròxim número ho farem.

Eldorado.—Unich estreno: *La tia Cirila*.

Terrible constelació passa 'l género xich, enguany: está de mala data.

Primer *Polvorilla* y, ara, *La tia...* eixa: no podem sortir de morts.

A 'l fósso.

Llástima d' execució que surt, *al pelo*.

A. DE LA FLORIDA.

FESTA INFANTIL

Lo col·legi de Sant Jordi solemnisa la diada de son excels Patró ab una vetllada infantil, que's celebrá en lo teatro de l' Olimpo, qual colisseo estava adornat artísticament ab palmeras y altras plantas, produhint d' un modo especial, agradable efecte la platea, en la que s' hi veyan gran número de pendóns y banderas de Catalunya entre ben combinats grupos de verbas ramas y flors, que servían de march á l' bonich quadro que formaban las mólts y distingidas senyoras y hermosas senyoretas que hi havia entre la concurrencia qu' assistí á la festa, omplint de gom á gom lo teatro.

A l' aixecarse per primera volta la cortina, produhí bon cop d' efecte l' palco escénich, convertit en bell jardí, vejentse á l' mitj de l' fondo, com si presidís la festa, l' imatge de l' gloriós Patró de nostra terra; á sa dreta un escut ab la creu de l' gran Caballer y á s' esquerra un altra ab las quatre barras; agradant tant á l' públich, que, com mogut per un resort, aplaudí unánimement.

En correcta formació, anaren presentantse en l' escenari ls alumnos de l' col·legi, precedint á son laboriós director D. Francisco Flos y Calcat.

Se llegiren apropiadas poesías de mossen Verdager, Samaniego, Guimerá, Bori y Careta; s' executaren escullidas composicions musicals d' Alió y Hetterer, y s' cantaren cansons populars armonisadas per Saint Saens, Nicolau, Rodoreda, Millet y Flos.

Se verificaren alguns exercicis de Geografia, en los que s' distinguiren los alumnos Cristófol Mateu, Ignasi Baliu, Antoni Puig, Raimont Raset, Joan Millet y Eduart Vilaseca, merexent premi ls tres primers y accésit los restants.

Las alumnas de l' col·legi de la Mare de Dèu de Montserrat s' associaren á la festa cantant ab bastant ajust, junt ab los alumnos de la classe de solfeix l' himne «La filla de María», lletra de l' vate mossen Verdager y música de l' Mtre. Nicolau, essent mólts aplaudidas.

S' estrená un drama infantil, en un acte y en vers titulat *Contra superbia...*, original de l' Sr. Flos y Calcat, que fôu ben rebut per la concurrencia y perfectament interpretat pe'ls petits actors. Per' acallar los aplausos que li tributaren, l' autor hagué de presentarse á l' palco escénich á l' final de l' drama.

Pronunciá l' discurs de gracias l' alumno Frederich Flos, que á l' igual que ls demés noys que prengueren part en la festa, rebé calurosos aplausos.

LA FILLA DE MARÍA

Música del mestre Nicolau.

Cullint violetes
y algún gessamí,
cantava amoretos
diurne matí.
L' aurora'm volia
per son rossinyol;
jo li responia:
dindol,
jo só de María.

Tot dientme ingrata
me para un pastor
llasades de plata,
llasadetes d' or.
L' amor que voldria
María se'l vol;
si'n té gelosia,
dindol,
jo só de María.

Passarells y merles,
l' han après de mí;
aqueix nom de perles
que tan refilí;
y en la branca hont nía
canta l' verberol
ab gran melodia:
dindol,
jo só de María.

A aqueix nom somriuhen
la terra y ls cels,
y en sos cors l' escriuhen
ab roses y estels;
y als peus de ma Aymía
la lluna y l' sol
cantan nit y dia:
dindol,
jo só de María.

JASCINTO VERDAGUER, PVRE.

Repertori de fora

Madrid.—No sempre á ls revisteros nos toca ballar ab la mes lletja posant á la picota obras y noms d' autors y artistas.

Avuy tocan á gloria: aprofitemho.

En lo magnífich teatro de la Sarsuela tingué lloch l' estreno de una en un acte y tres quadros, lletra de don Eugeni Sellés y música de ls Mtres. Caballero y Lapuerta titulada: *La barcarola*.

Espectació, verdadera ansia hi havia entre la gent de teatro, músichs y poetas, pera véurer la anunciada obra de ls tres mestres citats.

Y estaba justificada.

La firma de l' autor de *El nudo gordiano* es penyora de innovació, originalitat de temperament artístich, enérgich, decidit pera probar dintre lo que mólts no creuhen, aixó és, que ab lo género xich ó sia ab obras en un acte no's pòt fer res de nou.

L' insigne autor de *Las vengadoras* ha probat lo contrari.

En un acte 'ns ha presentat un treball admirable.

Sense complicacions ni conflictes desarrolla un assumpto tendre, sensacional que interessa tot desseguida y que's presta á efectes estéticos, de vehement passió erótica y á preparar situacions musicals que per cert no han desperdiciat l' inspiració de l' Mtre. Caballero ni l' talent en flor de l' simpátich Mtre. Lapuerta.

Los quadros primer y tercer passan á Venecia y á Flandes, en un taller de tapisos lo segon.

Y lo mes encantador, apart la forma literaria de Sellés, és l' allunyament d' aquets tipos que 'ns ha facilitat la xulaperia, y que per alguns autors sembla sigui element indispensable en la lirica dramática.

Una dama perteneixent á la classe patricia veneciana, está bojament enamorada d' un pintor pobre de bens, pero rich de pervindre artístich.

La diferencia social de ls dos personatjes, és obstacle insuperable per sa unió; pero gracias á un fingit suícidu renunciand ella á sas riquezas y alcurnia y ell á la gloria que l' art li brinda, base de la trama, se verifica l' matrimoni.

Y en aquet argument senzill, y si's vol no mólts original, Sellés hi ha posat tots los colors de sa paleta, los perfums de sa obra florida imaginació, l' ayre d' un verdader y distinguit poeta.

Los músichs no's han quedat enderrera.

Lo Mtre. Caballero hi ha posat á torrents l' inspiració delicada, sentida, y l' Mtre. Lapuerta sos no vulgars co neixements de l' orquestació moderna.

En resumen: l' éxit fou franch, espontáneo, com pocas vegadas succeheix, y ls autors cridats á las taulas per rebre los atronadors aplausos de l' numerós públich que de gom á gom omplia l' teatro de l' carrer de Jovelanos.

L' execució, *super*, rebent manifestacions d' agrado Lucrecia Arana, Sigler, Morano y Moncayo.

L' escenógrafo Sr. Muriel pintá tres decoracions de sorprendent efecte, sobressurtint la de l' taller flamench, que mereixen forts aplausos.

SELVA.

Reunions particulars

Institut obrer graciense.—La darrera funció ó vetllada teatral d'aquet Centre instructiu va agradar molt á la concurrència, puig tant lo drama *La pas del hogar* com la pessa *Lo mestre de minyons* obtingueren una discreta execució. Las Srtas. Figueras y Darnis y 'ls joves Srs. Grau, Devenal, Prunera, Plaza y Perelló van desempenyar aquella bonica obra de D. Leandro Torromé havent obtingut aplausos, en especial los Srs. Plaza, en la part d' *Antón* (baturro molt ben representat), Grau en *tio Roque* y Prunera en *Carlos*. La pessa lo *Lo mestre de minyons*, va fer riurer molt y molt. Felicitem á 'ls intérpretes.—Jo.

Societat El Barquillero (Consell de Cent, 133).—Un bon dinar fa de bon esperar, y també fa de bon esperar una bona funció d' aficionats. No hi va fer res, donchs, que la representació de *Juan José*, anunciada l'altre diumenge per dos quarts de quatre comensés una hora mes tart, perque, com va anar be la execució, valia la pena de pèndrer paciència.

¿Quí's va lluhir? Totas y tots. Las Srtas. Guillén y Ruiz, la Sra. Mayorga, y 'ls aficionats Navarro, Gil y Ballester, sabían bé l'obra y van surtirne ayrosos. Per sèr tart va suprimirse 'l fi de festa... hi va haver animat ball y *finis coronat opus*.—A. P. G.

Saló de descans

La empresa de 'l teatro Principal anuncia l'ajust de la companyia dramática francesa que dirigeix Mr. Chataigne ab artistas procedents de 'l Odeón de París, madoiselles Esther, Nozahr y Caumont.

Donará tan sols quatre funcions, representant *La parienne*, de Becque, y *Les romanesques*, de Rostand.

—Segueixen en lo teatro Principal de Valencia 'ls estrenos de las óperas de 'l Mtre. Giner.

Lo día 18 tingué lloch lo de *Morel*, lletra de Chocomeli. Pinta á grans pinzelladas las lluytas encarinnyadas entre la rutinaria aristocràcia y 'l progrés.

Molts telegramas que de la obra s'ocupan diuen que de 'l segon acte mereixen mencionarse 'ls bailables, una romanza de tenor, de marcat corte italiá y un quinteto concertant. Aquestas foren las pessas que 'l públich aplaudí, ovacionant á 'l autor fentlo surtir á las taulas.

De 'l tercer acte sobressurtí un coro religiós de magnífich, sorprendent efecte, y un duo que cantaren magistralment nostra paysana Srta. Carrera y la Dahlauder.

Lo venerable Mtre. Giner siguió ovacionat y aclamat ab deliri.

Felicitem coralment á nostres companys de causa regional y 'ls desitjem que no resulti estéril son entusiasme per 'l art musical y per 'l enaltiment de la patria.

—Nostre estimat amich y company de redacció don Joseph M. Rabassa y Dalmau que fa algún temps está malalt, está mes aliviat de la grave enfermetat que sofreix.

De veras desitjem siga prompte son restabliment.

—La important y acreditada revista artística que ab lo nom de *La Música ilustrada* publica y dirigeix nostre amich D. Agustí Salvans, ha passat de quinzenal á sèr mensual, 'sent de 'l doble número de páginas é intercalant 'hi grabats magnífichs.

Creym, dada sa importancia literari-musical, que no hi haurá ni un sol músich que amant sigui de 'l ilustració que no tingui entre las mes importants publicacions, *La Música ilustrada*.

—Direm quatre paraulas ab motiu de una festa extraordinaria celebrada en 'l Institut obrer graciense 'l día 6. En 'l altre número no hi va cábrer la quartilla donada á la imprenta, y es just dir alguna cosa de aquest acte, disposat pe 'l conserje ab permís de la Junta, y ab ocasió de un bateig en lo qual ell va ser padrí. Se representaren dos sarsueletas, y ademés hi hagué una part literaria y musical en la que 'ls joves Prunera, Cabañas, Perelló y Gil van obtenir aplausos per la gracia, intenció ó sentiment que hi van donar, 'sent també molt aplaudidas y festejadas las Srtas. Puerto y Bailo, que poseheixen veu y bonas condicions per 'l art de 'l *bel canto*.

La sala era plena.

Imp. de Ramón Pujol.—Tallers, 45, Barcelona.

NUEVO INVENTO

Clavijas por presión «Sistema Terraza» — Aplicables á todos los Instrumentos de cuerda.

Patente Española núm. 24,143. — Adición núm. 25,879
Patentes de invención en Alemania, Italia y Francia.

Debido á este nuevo y utilísimo procedimiento se han procurado salvar las deficiencias de todas las clavijas conocidas.

Pidanse catálogos.

De venta en las principales guitarrerías y almacenes de música de España.

DIRECCIÓN Y ADMINISTRACIÓN GENERAL EN ESPAÑA

M. MORA

CALLE FÉLIX PIZCUETA, 1. — VALENCIA.

Representante en esta plaza:

JOSÉ MARIA POUS, San Pablo, 15.

Gran establecimiento de música

Instrumentos, pianos y armoniums, de

❁ JUAN AYÑÉ ❁

FERNANDO VII, 51 y 53 y CALL, 22. — BARCELONA

En esta casa se halla de venta la obra de gran éxito

A PAÍSES DESCONOCIDOS

Precio de los principales números de música:

Terceto de los Polismans.	2 ptas.
Duo de los carteros.	2'50 "
Coro las Violetas.	2'50 "

~~~~~ Especialidad en pianos de alquiler. ~~~~~
Guitarras desde 5 pesetas.

BANCO VITALICIO DE ESPAÑA

La Previsión y Banco Vitalicio de Cataluña

Compañías de seguros sobre la vida, reunidas
GARANTIAS

CAPITAL SOCIAL.	Ptas.	15.000,000
RESERVAS.	"	9.800,634

Capitales asegurados desde la fundación de las compañías hasta 30 de Junio de 1898.	"	241.278,772'82

Pagado por siniestros, pólizas vencidas y otros conceptos hasta igual fecha.	"	14.471,501'55

Esta Sociedad se dedica á constituir capitales para la formación de dotes, redención de quintas y demás combinaciones análogas rentas vitalicias inmediatas ó diferidas y seguro de capitales pagaderos á la muerte del asegurado.

REPRESENTACIONES EN TODA ESPAÑA

Domicilio social: Ancha, 64. — Barcelona

LA GRESHAM

Compañía inglesa de seguros de vida

fundada en Londres en 1848.

Oficina en Barcelona:

PLAZA DE CATALUÑA, 39

Toalla FRINÈ

• Son ús hermojeja 'l rostre, absorveix la grassa del cutis, treu las arrugas, con trau 'l poro de la epidermis y evita las tacas, borro y erupcions de la pell.

Rejoveneix y es un tresor per conservar la dentadura neta, forta y esmaltada desapareixent ab son ús lo sarro y 'l escorbut.

Se ven en totas las perfumerías